2 Ιουνίου 2022

Μωβ Μέδουσες: Δύσκολα γίνονται αντιληπτές, γιατί θεωρούνται από τις πιο επικίνδυνες στη Μεσόγειο

/ Γενικά Θέματα

Το τσίμπημα ή ακόμα και μία απλή επαφή με τη μωβ μέδουσα μπορεί να προκαλέσει πόνο, ναυτία, ταχυκαρδία, πτώση της αρτηριακής πίεσης, κεφαλαλγία, μέχρι και δύσπνοια – Γύρω από την περιοχή του τσιμπήματος μπορεί να δημιουργηθούν φουσκάλες που ενδέχεται να κρατήσουν από λίγες μέρες μέχρι και μήνες – Πού κυκλοφορεί η μωβ μέδουσα

Ζωηρή ανησυχία προκαλεί η μωβ μέδουσα που κυκλοφορεί στις ελληνικές θάλασσες, τη στιγμή που είναι δύσκολο να γίνει άμεσα αντιληπτή από τους λουόμενους.

«Πολλές φορές τα νηματιά τους επειδή είναι διάφανα δεν μπορεί να τις εντοπίσει ο κολυμβητής και για αυτόν τον λόγο έχουμε την επαφή στο σώμα και προκαλεί πόνο» σημείωσε στο Mega ο καθηγητής Θαλάσσιας Βιολογίας, Ωκεανογραφίας & Θαλάσσιων βιοεπιστημών Δρόσος Κουτσούμπας.

Αν και μικρή σε μέγεθος, ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι τα πλοκάμια της, που μπορεί να φτάνουν μέχρι και τα δέκα μέτρα.

«Είναι σαν διαφανής ομπρέλα με τα πλοκάμια τους που έχουν κνιδοκύτταρα με κνιδώδες υγρό το οποίο το έχουν προκειμένου να συλλάβουν τη λεία τους» συμπλήρωσε ο κ. Κουτσούμπας.

Θεωρείται από τα πιο επικίνδυνα είδη μεδουσών στη Μεσόγειο. Το τσίμπημά της ή ακόμα και μία απλή επαφή μπορεί να προκαλέσει πόνο, ναυτία, ταχυκαρδία, πτώση της αρτηριακής πίεσης, κεφαλαλγία, μέχρι και δύσπνοια.

Γύρω από την περιοχή του τσιμπήματος μπορεί να δημιουργηθούν φουσκάλες που ενδέχεται να κρατήσουν από λίγες μέρες μέχρι και μήνες.

Μεγάλη έξαρση του φαινομένου υπάρχει, σύμφωνα με τις τελευταίες καταγραφές, στον Αργοσαρωνικό, τη Λέσβο, την περιοχή του Νότιου Ευβοϊκού κόλπου, τη βόρεια Ελλάδα, το βόρειο Αιγαίο αλλά και στα νησιά του Ιονίου.

Σύμφωνα με τους ειδικούς, η έκρηξη του πληθυσμού των μεδουσών που γίνεται τέτοια εποχή οφείλεται στην κλιματική αλλαγή και στην υπεραλίευση των θηρευτών.

Τι είναι η εφαρμογή i Naturalist;

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα καταγραφής Μεδουσών στην Ελλάδα το οποίο κατά

κύριο λόγο βασίζεται στην επιστήμη των πολιτών. Ξεκίνησε το 2018 από το Ελληνικό Παρατηρητήριο Βιοποικιλότητας. Μέχρι και το 2019 οι καταγραφές έμπαιναν σε μια ομάδα στο facebook που σχεδιάστηκε για αυτό το πρόγραμμα.

Σήμερα αυτή η βάση δεδομένων έχει μεταφερθεί πια στην εφαρμογή inaturalist με την καταγραφή στις ελληνικές να θάλασσες να συνεχίζεται.

Η χαρτογράφηση τους αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο τόσο για επιστημονική παρατήρηση αλλά και για όλους όσους επιθυμούν να έχουν μια συγκεκριμένη εικόνα για την «επέλαση» των μεδουσών στις ελληνικές θάλασσες και όχι μόνο αφού υπάρχουν στοιχεία για όλη τη Μεσόγειο, τον Ατλαντικό και Ειρηνικό ωκεανό.

Δείτε πού έχει έχει εντοπιστεί στην Ελλάδα

Στον παρακάτω διαδραστικό χάρτη εμφανίζονται αναλυτικά όλες οι μέδουσες που έχουν εντοπιστεί από το 2018 μέχρι και σήμερα και στον οποίο καταγράφονται αναλυτικά το είδος, η ημερομηνία εντοπισμού αλλά και πόσες φορές εθεάθη το εκάστοτε είδος μέδουσας σε κάθε περιοχή.

https://www.inaturalist.org/observations?locale=el&place_id=7094&subview=map&taxon_i

Μόνο από τις αρχές του έτους οι μέδουσες αυτές έχουν παρατηρηθεί σε διάφορες περιοχές του Αιγαίου αλλά και του Ιονίου, ενώ χειμερινοί κολυμβητές ανέφεραν ότι έβλεπαν αυτό το είδος μέδουσας και το χειμώνα.

Στη βάση δεδομένων της εφαρμογής inaturalist η Μωβ Μέδουσα παρατηρείται για το 2022 την 1η Ιανουαρίου στη Βραυρώνα.

Αναλυτικά οι καταχωρήσεις για την Μωβ Μέδουσα:

Ιανουάριος 2022: Η μωβ μέδουσα εντοπίζεται μεταξύ άλλων από παρατηρητές σε Πόρτο Ράφτη και Κρήτη

Μάρτιος 2022: Υπάρχουν καταγραφές για τον Σαρωνικό κόλπο, την Κεντρική Μακεδονία και την Περιφέρεια της Πελοποννήσου.

Απρίλιος 2022: Στις 15/4 εμφανίζεται στη Σαμοθράκη. Καταγραφές υπάρχουν για

τον Πειραιά, το Αγκίστρι και τη Ζάκυνθο.

Μάιος 2022: Οι καταχωρήσεις αυξάνονται. Σαρωνικός, Πελοπόννησος, Παξοί, Νέα Πέραμος, Βουλιαγμένη, Αγκίστρι, Κεφαλονιά, Χαλκιδική, και Σπέτσες.

Δείτε εδώ αναλυτικά

Η παρουσία τους αυξάνεται κατά πολύ το καλοκαίρι καθώς ευνοούνται οι συνθήκες αναπαραγωγής της λόγω της υψηλότερης θερμοκρασίας της θάλασσας.

Η αναπαραγωγή τους ευνοείται και από την κλιματική αλλαγή που αυξάνει τη θερμοκρασία του νερού. Παράλληλα, η μείωση του πληθυσμού των ψαριών, που είναι κυνηγοί τους αλλά και η μείωση των πληθυσμών των θαλάσσιων χελώνων που είναι ο βασικός κυνηγός τους ευνοεί την εξάπλωση των μεδουσών.

Τι πρέπει να γνωρίζουμε για τη Μωβ Μέδουσα

Η μωβ μέδουσα είναι πελαγικό είδος και ζει σε τροπικά νερά.

– Εντοπίζεται σε βάθη από 0 μέχρι 1600 μέτρα

– Έχει μέγιστο μήκος τα 10 εκατοστά σε διάμετρο και το μήκος των πλοκαμιών μπορεί να φτάσει μέχρι 10 μέτρα.

-Κυρίως τρέφεται με σάλπες, διάφορα χιτωνοφόρα, πλακτονικά καρκινοειδή και αυγά ψαριών.

Οι μεγαλύτεροι φυσικοί θηρευτές της μέδουσας είναι η δερματοχελώνα, η καρέτα καρέτα, ο τόνος, ο ξιφίας και το φεγγαρόψαρο. Όταν είναι νεαρή το χρώμα της είναι πορτοκαλό – καφέ και όταν ενηλικιώνεται παίρνει έντονο πορφυρό-μωβ χρώμα.

Η αναγνώριση γίνεται από τα εξωτερικά μορφολογικά χαρακτηριστικά της, δηλαδή τι χρώμα είναι, αν έχει βούλες ή ρίγες στην καμπάνα της, αν φαίνονται οι γονάδες τις και τι σχήμα έχουν (για διάφανες μέδουσες, όπως π.χ. οι Aurelia sp.), πως είναι τα πλοκάμια τους σε σχήμα και αν έχουν κάποια χρώματα διαφορετικά ή λωρίδες στα πλοκάμια ή στην καμπάνα τους.

«Θα μείνουν όλο το καλοκαίρι»

Μιλώντας για τις μωβ μέδουσες (Pelagia noctiluca) στην ΕΡΤ, ο καθηγητής Ωκεανογραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Δρόσος Κουτσούμπας, ξεκαθάρισε ότι θα μείνουν για όλο το καλοκαίρι, «γιατί οι οργανισμοί αυτοί είναι πελαγικοί και μεταφέρονται μέσω των ρευμάτων».

Μάλιστα, ο καθηγητής Ωκεανογραφίας έδωσε έμφαση στην κλιματική αλλαγή, επισημαίνοντας ότι «ευνοεί δυστυχώς τις πληθυσμιακές εξάρσεις τέτοιων οργανισμών».

Τι προκαλεί το τσίμπημα της Μέδουσας – Πότε πρέπει να πάμε νοσοκομείο

Το τσίμπημα από τη μωβ μέδουσα προκαλεί πόνο και ερεθισμό στο δέρμα. Ειδικότερα, σύμφωνα με το Ελληνικό Παρατηρητήριο Βιοποικιλότητας, τα συμπτώματα μετά από επαφή – κέντρισμα από τη μέδουσα, μπορεί να είναι τα ακόλουθα:

Πόνος σαν κάψιμο, πολλές φορές έντονο κοκκίνισμα του δέρματος, και σε μερικές περιπτώσεις εμφάνιση σε μέρος του δέρματός σας το αποτύπωμα της μέδουσας που σας κέντρισε.

-Ναυτία
-Πτώση πίεσης
-Ταχυκαρδία

-Κεφαλαλγία
-Εμετός
-Διάρροια
-Σπασμός των βρόγχων
-Δύσπνοια

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση εμφάνισης συστηματικών συμπτωμάτων (σπάνια) όπως υπόταση, βράχος φωνής, εισπνευστικός συριγμός, γενικευμένο αγγειοοίδημα – εκτεταμένο κνιδωτικό εξάνθημα, διαταραχές επιπέδου επικοινωνίας – συνείδησης, έμετος, είναι επιβεβλημένη η άμεση διακομιδή του ασθενούς στο νοσοκομείο.

Υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για τη μείωση της έντασης και της διάρκειας του πόνου από το τσίμπημα της μωβ μέδουσας. Ειδικότερα, προτείνεται:

-Τζελ με αμμωνία
-Θαλασσινό νερό μαζί με μαγειρική σόδα
-Τοπική εφαρμογή με πάγο.

Σε περίπτωση, πάντως, που τα συμπτώματα μετά το τσίμπημα από μωβ μέδουσες είναι πιο έντονα ή επιμένουν, τότε είναι σημαντικό να ζητηθεί βοήθεια σε κοντινό φαρμακείο ή Κέντρο Υγείας.

Πηγή: ygeiamou.gr